

Na temelju članka 55. stavka 1. Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 71/14, 118/14, 154/14, 94/18 i 96/18) i članka 39. Statuta Splitsko-dalmatinske županije („Službeni glasnik Splitsko-dalmatinske županije“, broj 125/19, 22/20 i 21/21), po ovlaštenju Župana Splitsko-dalmatinske županije Blaženka Bobana, zamjenik župana Luka Brčić 13. svibnja 2021., donio je

PLAN EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

u Splitsko-dalmatinskoj županiji za Upravna tijela s lokacijom rada u Vrgorcu, Ulica Tina Ujevića 8.

1. OPĆENITO

Planom evakuacije i spašavanja utvrđuje se:

- Organizacija, postupci i mjere za osiguravanje brzog, učinkovitog i u odnosu na nastali opasni događaj, primjerenog načina evakuacije i spašavanja ugroženih osoba i materijalnih dobara iz prostora i prostorija
- Evakuacija je opasnim događajem uvjetovano, organizirano, u pravilu samostalno kretanje ugroženih osoba k sigurnim mjestima, korištenjem planiranih evakuacijskih putova i izlaza
- Spašavanje osoba koje same ne mogu napustiti mjesta gdje ih je događaj zatekao, izvodi se organizirano uvježbanim postupcima i pomoću odgovarajuće opreme i sredstava
- Evakuacija i spašavanje se provode prije, tijekom ili nakon nastanka događaja kojim su ugroženi životi i zdravlje prisutnih osoba, odnosno koji štete materijalnim dobrima.
- Opasni događaji koji mogu nastupiti, te ugroziti osobe i imovinu su različiti po nastanku, trajanju, intenzitetu i posljedicama. Pretpostavlja se mogućnost nastanka sljedećih događaja:
 - požar
 - eksplozija
 - potres
 - teroristički čin

U smislu ovog Plana:

Evakuacija podrazumijeva unaprijed programirani i organizirani način napuštanja ugroženih i drugih prostora i prostorija prije nego nastupi opasnost za život i zdravlje radnika.

To je opasnim događajem uvjetovano samostalno i organizirano kretanje ugroženih osoba, odnosno premještanje materijalnih dobara s kritičnih na sigurna mjesta.

Organizirano se kretanje provodi isključivo uobičajenim prometnicama unutar građevine.

Spašavanje podrazumijeva provođenje radnji kojima se osobama zatečenim u ugroženim radnim i drugim prostorima i prostorijama pruža pomoć u napuštanju tih prostorija

i prostora kada slijedom okolnosti nastalih iznenadnim događajima sami ne mogu napustiti prostorije, odnosno prostore, a da pri tome ne dovedu u opasnost svoj život.

Proces evakuacije i postupci spašavanja provode se prije, tijekom ili nakon događaja koji ugrožavaju živote ili zdravlje ljudi, odnosno štete materijalnim dobrima.

2. OSNOVNI PODACI O GRAĐEVINI

2.1. Prostor i Županije na lokaciji rada Ulica Tina Ujevića 8, Vrgorac

Ukupna površina radnog prostora oko 298 m². Radni prostor obuhvaća prizemlje i drugi kat poslovne građevine na adresi Ulica Tina Ujevića 8, Vrgorac. Radni prostor čine uredi, čajna kuhinja, pisarnica sanitarni čvor.

Podovi su izvedeni od parketa, stubište i sanitarni čvor od protukliznih pločica. Prostor su svijetlim bojama oličeni. Zagrijavanje, hlađenje prostora ureda izvedeno je klima uređajem. Osiguravanje potrebne osvijetljenosti radnog prostora omogućeno je dnevnim svjetlom preko prozora, te općom rasvjetom (stropnom i zidnom).

2.2. Definicije i pojmovi

Požarni sektor

Požarni sektor je dio građevine odijeljen od ostalih dijelova građevine građevinskim konstrukcijama i elementima (zidovima, stropovima, vatrootpornim vratima, ventilacijskim zaklopkama i dr.) koji imaju određenu vatrootpornost.

Put za izlaženje

Put za izlaženje je neprekinuti put od bilo koje točke u građevini do otvorenog vanjskog prostora u razini tla, a sastoji se od tri posebna različita dijela: a /pristupni put od izlaza, b/ izlaz, c/ put udaljavanja od izlaza.

Put za izlaženje je i okomiti, odnosno horizontalni put, a može uključivati prostoriju, vežu, hodnik, predvorje, prolaz/pasaž, stepenice, rampe i druge vrste puta.

a/ Pristup izlazu je dio puta za izlaženje koji vodi do izlaza.

b/ Izlaz je onaj dio puta za izlaženje koji je od površine građevine iz koje treba pobjeći odijeljen zidovima, podovima, vratima ili drugim načinom koji osigurava zaštićen put potreban osobama da s odgovarajućom sigurnošću izađu na slobodni prostor izvan zgrade.

c/ Prostor za udaljavanje od izlaza je onaj dio puta izlaženja između završetka izlaza i slobodnog prostora izvan zgrade na razini tla.

Javni put

Javni put je svaki dio zemljišta po visini neograničen širine barem tri metra i prikladan za slobodan prolaz ljudi.

Zgrada

Građevina zatvorena vanjskim zidovima ili požarnim zidovima, podignuta i sastavljena od građevinskih elemenata i namijenjena kao sklonište, nastamba za zaštitu osoba, pokretne imovine ili imovine bilo koje vrste.

Podrum

Svaka etaža ili nivo poda ispod prizemlja ili ulične razine.

Vatrootporna vrata

Vatrootporna izvedba vrata uključujući okvir i metalni pribor koji u standardnim uvjetima testa udovoljava zahtjevima za zaštitu od požara na lokaciji gdje ga treba postaviti.

Stepenišni krak

Kombinacija nanizanih gazišta i stepenica između jedne etaže ili etaža ili dvaju uzastopnih odmorišta.

Razina poda

Gornja površina nižeg poda etaže bilo da je stvarno horizontalna, ili ima lagani nagib da se savladaju razlike u visini. Pod razinom poda smatra se i svaki uzdignuti ili udubljeni dio poda koji nije viši ili niži od 90 cm od glavne razine poda, a arhitektonski čini dio iste etaže.

Zaštitna ograda

Okomita zapreka duž izloženih rubova, npr. na stepeništima, balkonima i sl.

Rukohvat

Motka ili cijev koja služi ljudima da se za njih pridrže rukama. Rukohvat pogodne izvedbe može poslužiti kao dio zaštitne ograde.

Etaža

Onaj dio zgrade između gornje površine nekog poda i gornje površine poda koji je neposredno iznad njega dok je najviša etaža onaj dio zgrade između gornje površine najvišeg poda i površine krova iznad njega.

Ulica

Svaka javna prometnica/ulica, cesta, avenija, bulevar širine 9 metara i više koja je namijenjena ili služi ljudima za javnu upotrebu, a pristupačna je javnoj vatrogasnoj postrojbi za gašenje požara. Zatvorene prostorije, tuneli, pasaži i sl. čak i kada služe za promet vozila i pješaka ne smatraju se ulicom.

Razizemlje

Svaka razina etaže ili poda pristupačna s ulice ili s vanjske strane zgrade na kosini kojoj razina poda na glavnom ulazu nije više od 50 cm iznad, ili više od 30 cm ispod razine ulice ili razine kosine na tim točkama te tako uređena i korištena se smatra razizemljem.

Vertikalni otvori

Otvori kroz podove za stepeništa, dizala i sl. te za potrebe rasvjete i ventilacije.

Krug

Otvoreni nezaposjednuti prostor, ali ne dvorište, potpuno slobodan.

Dvorište

Otvoren, nepokriven i slobodan prostor otvoren prema nebu ograđen s dvije ili više strana vanjskim zidovima zgrade. Unutrašnje dvorište ograđeno je sa svih strana vanjskim zidovima zgrade ili vanjskim zidovima i graničnim linijama na kojima su zidovi dopušteni.

3. OPASNOSTI KOJE MOGU ZAHTIJEVATI POTREBU ZA PROVOĐENJEM EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

3.1. Radnike mogu ugroziti sljedeći događaji:

3.1.1. Požar

Trajanje:

- Do dva sata eventualno i više što ovisi o mjestu nastanka požara, geometrijskim karakteristikama ugroženih prostora i njihovoj povezanosti, količini i požarnim karakteristikama i izloženih materijala, izmjeni zraka, te početku i učinkovitosti akcije gašenja požara.

Opasnosti i posljedice:

- Kritično djelovanje topline, dima i otrovnih plinova na prisutne osobe već tijekom prvih minuta trajanja požara. Dolazi do oštećivanja i uništavanja materijalnih dobara djelovanjem požara i primjenom sredstava i postupaka gašenja. U prostorijama gdje se su u uporabi ili se skladište zapaljivi plinovi i zapaljive tekućine postoji opasnost od eventualne eksplozije.

Evakuacija

- Neposredno ugrožene osobe započinju odmah kretanje prema sigurnim prostorima. Za najkraće moguće vrijeme treba evakuacijski proces organizirati kao normalno kretanje svih ugroženih osoba korištenjem planiranih evakuacijskih putova i izlaza. Propisanim oznakama i uputom treba upozoriti na planirane evakuacijske putove i izlaze.

Spašavanje

- Organizira se i provodi za najkraće moguće vrijeme uvježbanim osobama i sredstvima primjerenim nastaloj situaciji.

Iznošenje imovine

- Provodi se u tijeku ili nakon požara sa snagama i sredstvima, koja zahtjeva nastala situacija s posebnom pozornošću na iznošenje dokumentacije, a pod direktnim rukovođenjem voditelja evakuacije ili njegovog zamjenika.

Ostale aktivnosti

- gašenje požara, početno do potpunog okončanja požarne situacije
- tehnički zahvati na kritičnim instalacijama i uređajima,
- pružanje prve medicinske pomoći,
- osiguranje građevina i održavanje reda,
- saniranje posljedica požara.

3.1.2. Eksplozija

Trajanje

- izvanredno kratko u dijelovima sekunde,
- događaj je iznenađan.

Opasnosti i posljedice

- opasno udarno djelovanje eksplozije na nazočne osobe njezinim fizičkim učinkom (tlak od nekoliko bara do nekoliko tisuća bara, ovisno o vrsti tvari koja je eksplodirala).
- ugrožavanje prisutnih nastalim plinovima, prašinom ili eventualno oslobođenim medijima iz cjevovoda ili spremnika,
- opasnost od pojave paničnog ponašanja,
- oštećenje ili rušenje konstrukcije te zatrpavanje ljudi i imovine,
- oštećenje instalacija i uređaja,
- moguć nastanak požara.

Evakuacija

- mora se provoditi organizirana evakuacija odmah po nastanku događaja korištenjem prohodnih i sigurnih putova i izlaza,
- sprječavati pojavu paničnog ponašanja.

Spašavanje

Provodi se odmah nakon događaja sa snagama i sredstvima koje uvjetuje nastala situacija u pravilu u sljedećim fazama:

- utvrđivanje položaja blokiranih ili zatrpanih osoba,
- određivanje najpovoljnijeg načina spašavanja s potrebnim osiguranjem od daljnjeg urušavanja,
- oslobađanje i pružanje prve medicinske pomoći.

Ostale aktivnosti

- gašenje eventualno nastalog početnog požara,
- osiguranje građevina i održavanje reda, saniranje posljedica

3.1.3. Potres veće snage

Trajanje

- vrlo kratko, sekunde ili minuta; događaj je iznenadan.

Opasnosti i posljedice

- oštećenja građevine,
- zatrpanje osoba i materijalnih dobara uslijed razaranja i rušenja elementa konstrukcije građevine,
- ugrožavanje ljudi medijima oslobođenim iz cjevovoda ili spremnika,
- opasnost od nastanka požara,
- opasnost od pojave panike.

Spašavanje

- provodi se nakon iznenadnog događaja organiziranim snagama i sredstvima koja ovise o intenzitetu, potrebi, ili stupnju porušenosti građevine,
- postupa se u fazama kao pod 4.1.3.

3.1.4. Teroristički čin

- Teroristički čin je radnja koja može biti različita po trajanju i opasnosti.
- Trajanje i opasnosti su različite
- Otklanjanje ove opasnosti provodi se isključivo angažiranjem specijaliziranih osoba ili ekipa koje su posebno uvježbane za takve slučajeve.

4. NAČIN ALARMIRANJA U SLUČAJU POŽARA

Da bi se u slučaju potrebe moglo brzo pozvati potrebna pomoć kod vođitelja i članova vođitelja akcije evakuacije i spašavanja nalazi se popis važnijih telefonskih brojeva i to:

ŽUPANIJA SPLITSKO-DALMATINSKA UPRAVNI ODJELI U VRGORCU Lokacija: Ulica Tina Ujevića 8, Vrgorac (prizemlje i II kat)		
SASTAV EKIPE ZA PROVOĐENJE EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA		
Dužnost u ekipi	Ime i prezime	Veza
Voditelj ekipe za evakuaciju		
Zamjenik vođitelja ekipe za evakuaciju		
Interventna postrojba za gašenje požara	DVD Vrgorac	
Osoba za pružanje prve pomoći		
Osoba zadužena za isključenje energenata		
Osoba zadužene za obavješćivanje i javljanje lokalnoj zajednici		
Osoba zadužena za upućivanje radnika na sigurno mjesto		
Osoba zadužena za iznošenje važne dokumentacije Društva		

- **telefonski broj Županijskog centra za uzbunjivanje (112)**
- **telefonski broj Javne vatrogasne postrojbe (193),**
- **telefonski broj prve medicinske pomoći (194),**
- **telefonski broj Policije (192).**

Telefonske linije moraju se trajno održavati u ispravnom stanju.

U slučaju nastupa iznenadnog događaja koji bi mogao ugroziti život i zdravlje zaposlenika u poslovnim prostorijama obavlja se njihovo trenutno alarmiranje usmenim putem za početak evakuacije i spašavanja.

4.1. Osnovni zahtjevi za sigurnost evakuacijskih putova i izlaza

Uređenje, održavanje i eksploatacija planiranih evakuacijskih putova i izlaza treba biti takvo da je maksimalno izbjegnuta mogućnost ugrožavanja sigurnosti prisutnih osoba kod nastanka opasnog događaja.

Evakuacijski putovi i izlazi moraju se održavati u stanju da za vrijeme korištenja građevine omogućavaju normalno kretanje od svake pozicije prisutnih osoba unutar građevine do vanjskog sigurnog mjesta.

4.1.1. Označavanje i postavljanje oznaka za evakuaciju

Svaki izlaz mora biti jasno vidljiv, put do njega mora biti brižljivo označen na način da svaka u građevini prisutna osoba, koji je duševno ili fizički za to sposobna može naći smjer puta prema izlazu iz bilo koje točke.

Put evakuacije mora biti u potpunosti uređen i označen da se pri izlaženju na vanjsko sigurno mjesto ne može pogriješiti.

Svaki prolaz kroz vrata ili prolazni put koji vodi prema izlazu ili put do izlaza, a takve je vrste da ga se pogrešno može smatrati izlazom, mora biti tako uređen i označen da je na najmanju mjeru svedena mogućnost zabune.

Na taj se način uklanja opasnost da osoba koja pokušava izbjeći požar bude uhvaćena u stupicu u nekom mrtvom prostoru kao što su podrum, stubište i druge prostorije iz kojih nema drugog puta u slobodni prostor.

Obilježavanje se obavlja propisanim znakovima sigurnosti koji se postavljaju na odmah uočljiva mjesta.

Posebnom oznakom IZLAZ označena su mjesta gdje je potrebno postaviti svjetiljke protupanične rasvjete s istim natpisom s rezervnim izvorom napajanja.

4.1.2. Izlazi za evakuaciju i spašavanje

Izlazi moraju biti tako izvedeni i održavani da se osigura slobodan i neometan izlaz osoba iz svih dijelova građevine u svakom trenutku kad se u njoj nalaze ljudi. U unutrašnjosti bilo kojeg dijela građevine ne smiju biti postavljene brave ili zasuni koji bi sprečavali slobodan izlaz osoba iz građevina.

Dozvoljena udaljenost do sigurnog izlaza izračuna se na sljedeći način:

$$Udaljenost = brzina \cdot vrijeme$$

Brzina kretanja osobe prosječnih tjelesnih sposobnosti je 1,2 m/s.

Kod panike ili gužve, ili teže pokretnih osoba ista je cca 0,75 m/s.

Vrijeme od 90 do 120 sekundi smatra se dovoljno za doseganje sigurnog prostora. Temeljem ovih parametara može procijeniti dozvoljena udaljenost neke točke u prostoru do sigurnog izlaza.

Prostorni parametri (širina hodnika, stepenica, izlaznih putova) ako nije hrvatskim propisima posebno određeno izračunavaju se na sljedeći način:

$$W = \frac{F}{d \cdot c}$$

gdje je :

- W = broj potrebnih jedinica širine
- F = površina kata građevine
- d = gustoća zaposjednutosti prostora u m²
- c = kapacitet izlaza po jedinici širine

Kapacitet izlaza po jedinici širine je sljedeći:

1. jedinica izlaza = 80 cm = 100 osoba/min.
2. jedinice izlaza (2 x 70 cm) = 200 osoba/min.
3. jedinice izlaza (3 x 60 cm) = 300 osoba/min.

Proces evakuacije planiran je za postojeću namjenu i značajke pojedinih objekata putovima i izlazima koji su kao i ostali elementi od važnosti za evakuaciju označeni na priloženim tlocrtima etaža pojedinih građevina.

Izvedbom, uređenjem, održavanjem i korištenjem putova i izlaza predviđenih za evakuaciju iz građevine mora se u najvećoj mogućoj mjeri osigurati nesmanjena razina sigurnosti prisutnih osoba u slučaju nastanka opasnog događaja.

U slučaju građevinskih izmjena unutar građevine mora se pristupiti promjenama u ovom Planu koje prate izvedene građevinske izmjene, ponovno utvrditi stanje i uvjete sigurnosti osoba i imovine te uskladiti stanje evakuacijskih putova i izlaza s nastalim građevinskim promjenama bez umanjenja utvrđenog stupnja sigurnosti za prisutne osobe.

Evakuacijski izlazi moraju voditi na vanjske slobodne površine izvan građevine dovoljno prostrane za prihvatanje svih evakuiranih osoba.

Svaki izlaz, put do njega i put od izlaza na ulicu ili otvoreno mjesto, mora biti stalno slobodan - ne zakrčen i spreman za hitnu uporabu u slučaju požara ili druge opasnosti.

Evakuacijski putovi i izlazi moraju svojom duljinom i širinom, odnosno svojom propusnom moći osigurati prisutnim osobama napuštanje ugroženih prostorija u vremenu koje je kraće od nastanka kritičnih za život ili zdravlje opasnih okolnosti.

Planirane ili projektirane dimenzije evakuacijskih putova i izlaza ne smije se mijenjati tijekom korištenja građevine.

Evakuacijski putovi i izlazi moraju biti tijekom korištenja građevine neprestano prepoznatljivi i lako uočljivi.

Svaka izlazna vrata predviđena za evakuaciju moraju biti tako postavljena i uređena da put prema njima bude izravan i uočljiv.

Uočavanje evakuacijskih putova i izlaza ne smije biti narušeno postavljanjem različitih predmeta ili s dekorativnim elementima.

Isti zahtjev se odnosi i na pristup opremi za gašenje.

Visina putova za izlaženje mora biti minimalno 2,3 m, a mogući istaknuti odnosno obješeni elementi moraju se postavljati barem 2 m iznad poda.

Prostorije koje su požarno ili eksplozivno opasne ne smiju graničiti s evakuacijskim putovima ili izlazima ukoliko nisu od njih odijeljene građevinskim elementima propisane otpornosti na požar.

Finalna obrada građevinskih elemenata koji omeđuju evakuacijske putove mora biti izvedena upotrebom negorivih materijala.

Podovi moraju biti ravni, bez izbočina ili oštećenja koje mogu prouzročiti pad osoba, posebno tijekom postupka evakuacije procesa.

Podovi, odnosno podne obloge moraju biti osigurane od klizanja i bez mogućnosti njihovog nabiranja ili pomicanja.

Vrata na evakuacijskim putovima i izlazima

Vrata na evakuacijskim putovima i izlazima moraju biti zaokretnog tipa s otvaranjem u smjeru napuštanja građevine. Vrata prilikom otvaranja ne smiju blokirati stepenice ili odmorišta. Osim toga, ona niti na jednoj točki otvaranja ne smiju umanjiti efektivnu širinu stepenica ili odmorišta na manje od 0,5 m.

Brave se moraju otvarati bez upotrebe ključa s unutarnje strane građevine.

Dozvoljena je ugradnja zapornih naprava koje su konstruirane tako da omogućuju otvaranje evakuacijskih vrata i u slučaj panike.

Svaki uređaj koji je instaliran u svrhu kontrole korištenja izlaza mora biti tako projektiran i ugrađen da i u slučaju kvara ne sprječava korištenje izlaznih putova u slučaju opasnosti.

Podovi, zaštitne ograde

Podovi s obje strane vrata koja se nalaze na izlaznom putu moraju u pravilu biti iste visine ili jednakog nagiba.

Iznimno se dopušta da na udaljenosti koju zahvaća otvoreno krilo vrata bude jedna stepenica visine najviše 0,2 m.

Zaštitne ograde na stubištima te bočne stranice evakuacijskih putova moraju biti izvedene bez detalja za koje se može zakvačiti odjeća.

Izlazni putovi, osvjetljenje

Označavanje i osvjetljenje izlaznih putova i izlaza mora biti izvedeno na propisani način.

Osvjetljenje izlaza i prilaznih putova mora biti u funkciji lakšeg napuštanja građevine.

5. MJERE ZA SPREČAVANJE ILI UBLAŽAVANJE IZNENADNOG DOGAĐAJA

U SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI – Upravni odjeli u Vrgorcu evakuacija je osigurana konstrukcijom izlaznih putova do slobodnog vanjskog prostora.

Površine izlaznih putova u građevini u kojoj se nalazi uredi su od negorivog materijala – podovi, zidovi i stropovi.

Kapacitet izlaznih putova zadovoljen je građevinskim mjerama stubišta .Širina postojećih izlaza je zadovoljavajuća.

Osvjetljenje izlaznih putova osigurano je prirodnim svjetlom i umjetnom rasvjetom upotrebom dovoljnog broja svjetiljki.

5.1. Požarno opasne prostorije i moguće graničenje s evakuacijskim putovima ili izlazima

Zagrijavanje i hlađenje radnih i pomoćnih prostorija obavlja se pomoću klima jedinica u uredima. Evakuacijski putovi i izlazi ne graniče s požarno opasnim prostorijama.

5.2. Opremljenost za provođenje evakuacije

Raspoloživa oprema za evakuaciju i spašavanje

- U slučaju iznenadnog događaja kada se evakuacija ne može obaviti planiranim putovima provodi se akcija spašavanja ugroženih osoba.
- Popis opreme koja je nužna za provođenje akcije spašavanja naveden je u prilogu ovog Plana.

5.3. Osposobljavanje i uvježbavanje zaposlenika za provođenje evakuacije

Svi zaposlenici SPLITSKO-DALMATINSKE ŽUPANIJE-Vrgorac i moraju biti upoznati sa sadržajem ovoga Plana te moraju biti na propisani način osposobljeni i uvježbani za njegovo provođenje o čemu Župan. S Planom evakuacije i spašavanja mora se upoznati i radnik kod premještanja s jednog na drugo radno mjesto.

Smatrat će se da su radnici osposobljeni za provođenje evakuacije i spašavanja ako su uspješno savladali program osposobljavanja iz područja zaštite na radu i zaštite od požara u onim poglavljima koja obuhvaćaju evakuaciju i spašavanje te pružanje prve pomoći, sukladno odredbama Zakona o zaštiti na radu („Narodne novine“, broj 71/14,118/14,154/14, 94/18 i 96/18), Zakona o zaštiti od požara („Narodne novine“, 92/10) te Pravilnika o programu i načinu osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenja požara i spašavanja ljudi i imovine ugrožene požarom („Narodne novine“, 61/94).

Na temelju ovog Plana zaposlenici moraju provoditi praktičnu vježbu evakuacije i spašavanja najmanje jedanput u roku ne dužem od dvije godine računajući od datuma prethodne vježbe evakuacije.

5.4. Kontrola preventivnih mjera za evakuaciju i spašavanje

Planirane evakuacijske putove i izlaze mora se tijekom korištenja građevine neprekidno kontrolirati i održavati u skladu sa zahtjevima sigurnosti.

Stalna kontrola i briga za stanje i sigurnost evakuacijskih putova i izlaza dužnost je svih zaposlenika ,a posebno zaposlenika koji su zaduženi za provođenje postupka evakuacije i spašavanja.

Svi korisnici građevine imaju dužnost voditi brigu o stanju sigurnosti evakuacijskih putova i izlaza.

O uočenim promjenama ili nedostacima na evakuacijskim putovima i izlazima odmah se mora izvijestiti osoba zadužena za vođenje evakuacije i spašavanja. Njezin zadatak je da u najkraćem mogućem roku organizira uklanjanje svih uočenih promjena i /ili nedostataka kako bi se osiguralo nesmetano i sigurno korištenje evakuacijskih putova i izlaza.

5.5. Ovlaštenja i dužnosti pri evakuaciji i spašavanju

Cjelokupnom akcijom evakuacije i spašavanja zapovijeda u toku radnog vremena osoba imenovana za voditelja evakuacije i spašavanja ili imenovani član. U slučaju da navedene osobe nisu prisutne u građevini, akciju vodi radnik koji ju je započeo.

5.6. Organizacija evakuacije i spašavanja

Za provođenje plana evakuacije i spašavanja u SPLITSKO-DALMATINSKOJ ŽUPANIJI-Upravni odjeli u Vrgorcu odlukom Župana određuje se sastav ekipe za evakuaciju koju čine:

- a) voditelj ekipe,*
- b) članovi.*

Sastav ekipe za evakuaciju određuje i ažurira Župan u suradnji s imenovanim voditeljem evakuacije.

Evidencija o sastavu ekipe za provođenje plana evakuacije i spašavanja vodi se na posebnim listovima, prema uzorku koji je priložen u ovom Planu (Prilog 1).

Broj članova ekipe za provođenje plana evakuacije i spašavanja samostalno određuje Voditelj evakuacije i spašavanja.

5.7. Zaduženja kod provođenja evakuacije i spašavanja

5.7.1. Voditelj ekipe za evakuaciju ili njegov zamjenik

Voditelj ekipe za evakuaciju određuje se za ukupan prostor. Voditelj ekipe za evakuaciju i spašavanje je osoba imenovana od strane Župana.

Voditelj ekipe za evakuaciju u slučaju neposredne opasnosti za život i zdravlje prisutnih osoba ili na temelju primljene obavijesti:

- a) aktivira članove ekipe i naređuje početak evakuacije na način koji neće potaknuti nemir ili paniku među prisutnima,
- b) koordinira rad članova ekipe za evakuaciju,
- c) odgovora za organizaciju i provedbu evakuacije i spašavanje osoba koje se nisu mogle pravovremeno evakuirati, a u slučaju da vlastitim snagama (raspoloživim ljudstvom) to ne može učiniti, poziva vanjske interventne snage
- d) organizira i provodi iznošenje važne dokumentacije i imovine iz građevine.
- e) o nastaloj situaciji i tijeku akcije spašavanja ljudi i imovine izvještava Župana.

5.7.2. Članovi ekipe za evakuaciju i spašavanje

Članove ekipe za provođenje evakuacije i spašavanja određuje Voditelj ekipe za provođenje evakuacije. Članovi ekipe za evakuaciju i spašavanje:

- a) sudjeluju u provedbi evakuacije i spašavanja primarno djelujući na način da se spriječi pojava paničnog ponašanja,
- b) postupaju po naredbama Voditelja ekipe za evakuaciju i spašavanje
- c) samostalno poduzimaju hitne mjere kojima se osigurava provedba brže i učinkovitije evakuacije i spašavanja.

Svi zaposlenici

Svi radnici Županije dužni su se ponašati tako da radnik koji prvi uoči opasnost mora odmah upozoriti ostale radnike na njezinu prisutnost. Isto tako o prisutnoj opasnosti mora odmah izvijestiti neposrednog voditelja i radnika odgovornog za provođenje mjera evakuacije i spašavanja.

Radnici u toku evakuacije moraju se pridržavati uputa koje im daje Voditelj i članovi ekipe za evakuaciju i spašavanje.

Zaposlenici su dužni na znak uzbune:

- a) prema uputama, brzo i bez panike napustiti prostorije,
- b) uputiti se normalnim kretanjem prema evakuacijskim izlazima, a zatim na utvrđeno zbornom mjesto,
- c) zadržati se na utvrđenom zbornom mjestu do obavijesti Voditelja evakuacije o opozivu opasnosti,
- d) tijekom postupka evakuacije izvršavati naredbe osoba zaduženih za organizaciju provedbe evakuacije i spašavanja.

Evakuacija i spašavanje iz prostora sa vrijednostima

U slučaju evakuacije i spašavanja iz prostorija gdje se nalaze vrijednosti koje bi tijekom postupka evakuacije i spašavanja mogle biti otuđene ili zloupotrijebljene čime bi nastala veća

šteta , zadužuje se jedan član ekipe za evakuaciju i spašavanje za zatvaranje, zaključavanje i postavljanje zaštitnih mjera tehničke zaštite.

Imenovanje članova ekipe koji su zaduženi za čuvanje vrijednosti prostora obavlja
Župan.

6. POSTUPAK I ZADUŽENJA U SVEZI OBAVJEŠTAVANJA DRUGIH SLUŽBI I USTANOVA O POTREBI NJIHOVE POMOĆI U POSTUPKU EVAKUACIJE I SPAŠAVANJA

Odluku o pozivanju potrebnih službi u radno vrijeme može dati Voditelj ekipe za evakuaciju i spašavanja ili njezin član, a u slučaju da navedeni nisu nazočni u građevini, tada odnosni zaposlenik koji je prvi započeo evakuaciju i spašavanje.

O nastaloj situaciji informira se Župana.

Do dolaska vatrogasne jedinice cjelokupnim aktivnostima evakuacije i spašavanja u radnom vremenu rukovodi Voditelj evakuacije, odnosno njegov zamjenik, a u slučaju da navedeni nisu nazočni, tada odnosni radnik koji je prvi započeo evakuaciju i spašavanje.

6.1. Uzbunjivanje

Ako nastupe posljedice ili se ustanovi da posljedice mogu nastupiti u dogledno vrijeme, treba o tome obavijestiti sve zaposlenike i prisutne osobe.

Uzbuna se daje električnom ili ručnom vatrogasnom sirenom kad nastupi bilo koji događaj (ili se predviđa njegov nastup) koji zahtijeva provođenje evakuacije i spašavanje. Znak za uzbunu daje radnik određen za rukovođenje evakuacije i spašavanje.

Znakovi za uzbunu (sirenom):

- Signal za požarnu opasnost emitira se jednoličnim tonom sa stankom - 90 sekundi
- (tri jednolična tona po 20 sekundi i dvije stanke po 15 sekundi)
- Signal za opasnost od elementarnih nepogoda emitira se kombinacijom jednoličnog i zavijajućeg tona – 60 sekundi
- Signal za prestanak opasnosti emitira se jednoličnim tonom – 60 sekundi

7. ZBORNO MJESTO OKUPLJANJA NAKON EVAKUACIJE

Na znak uzbunjivanja o iznenadnom događaju svi radnici i stranke iz prostorija u kojima se nalaze, odnosno rade, upućuju se prema izlaznim putovima evakuacije pod vodstvom članova ekipe za evakuaciju.

Zborno mjesto za zaposlenike i stranke koje se zateknu u radnim prostorijama je prostor ispred glavnog ulaza u građevinu.

Putovi i izlazi evakuacije označeni su na nacrtu u pravitku ovog Plana.

Zborno mjesto je tako odabrano da je dovoljno daleko od ugrožene građevine i ostalih ugroženih građevina u okruženju, da osigurava evakuiranim osobama da nisu izložene opasnostima koje postoje na mjestu intervencije te da iste ne ometaju daljnji tok intervencije i ne prave paniku.

Za ozlijeđene zaposlenike i stranke zborno mjesto je u jednom od neugroženih prostora, što će Voditelj evakuacije i spašavanja odrediti na licu mjesta.

8. NAČIN PROVOĐENJA KONTROLE SVIH MJERA KOJIMA SE OMOGUĆAVA EVAKUACIJA I SPAŠAVANJE

Nadzor nad funkcioniranjem ovog Plana provodi osoba ovlaštena od Župana o čemu se redovito informira Voditelj evakuacije i spašavanja te članovi ekipe za evakuaciju i spašavanje.

8.1. Provođenje evakuacije

Glede učinkovitosti provođenja evakuacije, prostori i prostorije podijeljeni su na evakuacijske zone kako je to označeno na priloženim tlocrtima i specificirano u prilogu ovog Plana.

a) Prvi i drugi kat

Evakuacija s katova je preko stubišta do prizemlja izlazom u vanjski prostor ispred građevine do sastajališta (mjesto evakuacije).

- **Dužnosti radnika određenih za vođenje evakuacije i spašavanja**

Osnovna dužnost svake osobe određene za rukovođenje evakuacijom i spašavanjem (rukovodilac evakuacije i spašavanja ili njegov ovlaštenik) je da dobro poznaje putove evakuacije i spašavanja kao i zborna mjesta.

Po nastanku iznenadnog događaja ili na ugovoreni znak za uzbunjivanje rukovodioci evakuacije i spašavanja ili ovlaštenici dužni su odmah pristupiti pripremi za izvođenje evakuacije i spašavanja u svom djelokrugu rada kako slijedi:

- upoznati zaposlenike ili zatečene osobe s nastupom iznenadnog događaja,
- poduzeti sve mjere da se suzbije panika među radnicima i prisutnim osobama,
- usmjeravati evakuaciju ozlijeđenih, te pružanje prve pomoći,
- voditi računa o tome da li su sve osobe evakuirane,
- ukoliko ustanove da je pojedini prolaz (hodnik, put, stubište) blokiran, usmjeravati osobe ka drugom izlazu.

Rukovodioci evakuacije i spašavanja ili njihovi ovlaštenici dužni su za vrijeme činiti sljedeće:

- nadzirati i koordinirati akcije,
- s obzirom na razvoj situacije izdavati zapovijedi pojedinim radnicima i drugim odgovornim osobama na poduzimanje dodatnih, odnosno posebnih mjera u vezi s nastalim promjenama.

Nakon provedene akcije evakuacije, rukovodilac evakuacije i spašavanja dužna je činiti sljedeće:

- poduzimati mjere za umanjeње posljedica daljnjih iznenadnih događaja,
- sprječavati svako samovoljno ponašanje pojedinca,
- pomagati drugima radnicima u spašavanju, odnosno pružanju prve pomoći, te gašenje eventualnog požara i sl.,
- prema potrebi organizirati spašavanje ugrožene imovine, ako su otklonjene opasnosti po život i zdravlje radnika i gostiju,

- u svemu postupati u skladu s načelima taktike evakuacije i spašavanja.

- **Dužnosti zaposlenika**

U tijeku evakuacije svi zaposlenici ili druge osobe koje se zateknu u radnom prostoru u trenutku nastupa iznenadnog događaja, moraju se pridržavati uputa i zapovijedi koje izdaju osobe koje su odgovorne za rukovođenje evakuacijom.

U slučaju nastupa iznenadnog događaja, zaposlenici i druge osobe dužni su se pridržavati slijedećeg:

- da se na znak uzbune, odnosno prema uputama, brzo i bez panike, uključe u organizirane oblike evakuacije i spašavanja,
- da pomognu ozlijeđenima u kretanju,
- sa u slučaju nemogućnosti evakuacije organiziraju spašavanje i da se organiziraju za spašavanje prema uputama rukovodioca evakuacije i spašavanja.

- **Sastajalište – mjesto evakuacije**

Mjesto je odabrano van objekta tako da je dovoljno udaljeno od ugroženog prostora i da osigurava:

- da evakuirane osobe nisu izložene opasnostima koje postoje na mjestu s koga su evakuirane,
 - da isti ne ometaju dalji tijek evakuacije i spašavanja i ne prave paniku među spasiocima i onima koje još treba, eventualno, još spašavati,
 - da evakuirane osobe nisu izložene vremenskim nepogodama, ukoliko je to moguće.
- Za ozlijeđene zborna mjesto će biti u jednom od neugroženih objekata što će odrediti rukovodioci evakuacije i spašavanja u danom momentu.

Tu će ozlijeđenima biti pružena prva pomoć i potrebna njega, sve do upućivanja u specijaliziranu ustanovu zdravstva.

8.2. Provođenje spašavanja

U slučajevima kad nije uspjela ili se nije mogla izvršiti evakuacija zaposlenika i zatečenih osoba iz ugroženih prostorija i prostora u potpunosti se pristupa akciji spašavanja.

U ovoj akciji učestvuju:

- osobe koje odrede rukovodioci evakuacije i spašavanja,
- po potrebi i pripadnici profesionalnih vatrogasnih postrojbi.

Rukovodilac evakuacije i spašavanja mora po dolasku na mjesto događaja izviđanjem ustanoviti:

- koliko je osoba ugroženo i gdje se nalaze,
- kakova neposredna opasnost prijeti ljudima u ugroženoj prostoriji ili objektu,
- da li su koji hodnici, prolazi i stubišta neprohodni ili neosvijetljeni.

Nakon toga ocjenjuje koja se potrebna sredstva za spašavanje, te kad se u pomoć pozivaju jedinice za spašavanje izvana i formira se grupa za koordinaciju akcijom spašavanja.

U slučaju iznenadnog događaja katastrofalnih razmjera, kad se u pomoć pozivaju jedinice za spašavanje izvana i formira se grupa za koordinaciju akcijom spašavanja.

Obzirom da se ne mogu točno utvrditi brojene okolnosti u objektima, a ovisnim o opasnostima koje mogu nastupiti, pod kojima treba provesti akciju spašavanja, bitno je pridržavati se osnovnih načela taktike spašavanja iz ugroženih objekata:

- osobe koje nisu mogle hitno napustiti objekt treba da ostanu mirne i ne prave paniku,
- treba odmah isključiti sve instalacije i naprave koje bi mogle izazvati dalje opasnosti (plin, električne energije i sl.),
- po mogućnosti otvoriti sve prozore na hodnicima i stubištima, da se omogući odvođenje dima i topline,
- osloboditi sve prostore uz prozore ili druge otvore radi nesmetanog izlaza ljudi preko naprava i sredstava za spašavanje,
- primjenjivati već raspoloživa sredstva za gašenje, vatrogasnih aparata, ukoliko se time može zaustaviti širenje požara prema prostorijama gdje se nalaze osobe koje čekaju pomoć vatrogasaca.

- **Mjere sigurnosti prilikom spašavanja**

Prilikom organiziranja i izvođenja akcije spašavanja, radnici koji te radnje provode obvezni su primjenjivati mjere sigurnosti kako ne bi došlo do ugrožavanja njihovih života i zdravlja:

- prilikom raščišćavanja odnosno djelomičnog i postupnog raščišćavanja ruševina potrebno je te radnje izvoditi pažljivo radi:
 - sprečavanja daljnjeg urušavanja,
 - izazivanja novih povreda kod zatrpanih ili onih koji vrše spašavanje,
 - sprečavanje izazivanja novih ozljeda i nesreća uvjetovanih neopreznim dodirima s instalacijama npr. elektor instalacijama pod naponom i sl.
- prilikom gašenja požara potrebno je izvršiti osnovnu procjenu u pogledu izvorišta požara (radi izbora sredstava za gašenje), odnosno u pogledu položaja osoba ugroženih požarom,
- prilikom gašenja požara potrebno je osigurati radnicima odgovarajuća osobna zaštitna sredstva, radi sprečavanja njihovog ozljeđivanja,
- prilikom ulaska u porušene prostore objekta potrebno je osigurati da u iste prvo ulazi samo jedan radnik (spasilac) koji je u stalnoj vezi s drugima spasiocima koji stoje neposredno na ulazu u objekt, odnosno urušeni dio objekta, te da se procjenjivanje mjesta i položaja zatrpanih provodi na odgovarajući način (dozivanjem, osluškivanjem i sl.),
- prilikom intervencije u noćnom razdoblju osobe koje obavljaju evakuaciju i spašavanje treba da sa sobom nose ručne svjetiljke kako bi mogle osvijetliti mračne prostorije i prostore itd.

9. AŽURIRANJE I USKLAĐIVANJE PLANA

Ovaj Plan se usklađuje odmah nakon svake izmjene podataka o čemu brine Župan Splitsko-dalmatinske županije.

Župan prati sadržaj i odredbe ovog Plana, te predlaže potrebne izmjene ili dopune koje osiguravaju njegovu primjenu.

10. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Ovaj Plan stupa na snagu osmog dana od dana objave u „ Službenom glasniku Splitsko-dalmatinske županije”.

KLASA: 214-05/21-01/14
URBROJ: 2181/1-02-21-2
Split, 13. svibnja 2021.

Zamjenik župana

**Luka Brčić, prof., v.r.
Po ovlaštenju župana**

KLASA: 080-08/21-01/01
URBROJ: 2181/1-02-21-9
Split, 19. travnja 2021.